

ΑΝΤΡΕΑΣ ΜΠΕΛΕΖΙΝΗΣ Κ Ρ Ι Τ Ι Κ Η

ΛΥΝΤΙΑ ΣΤΕΦΑΝΟΥ

Το Δεκεμβριο του 1965 στο 32^ο τεύχος του περιοδικού ΕΠΟΧΕΣ δημοσιεύτηκε ένα εκτενές, σχετικά, κριτικό σημείωμα του Τακη Σινοπούλου με τίτλο: «Η ποίηση, το πρόσωπο και ο διχασμός». Η κριτική αναφερόταν στο βιβλίο της Λυντίας Στεφανού: «ΤΟΠΕΙΑ από την καταγωγή και την περιπλάνηση του Ύκ», γραμμένο την ίδια χρονιά. Ο αναγνώστης όχι χωρίς εκπλήξη απέκομιζε την εντύπωση, από την πρώτη ήδη παράγραφο, ότι ο ποιητής Τ. Σινοπούλος έγραψε την κριτική του εκείνη υπο ορους, ψυχολογικούς και άλλους, ιδιάζοντες. Υπερσπιζόνταν τους δικούς του βώμους και εστίες, το δικό του παραλήλο, οπωσδήποτε, και χρονικά προτερο ποιητικό συνθεμα: Η ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΜΑΞ (1956).

Στο μεθεπομένο τεύχος του ίδιου περιοδικού, τον Φεβρουάριο του 1966, φιλοξενήθηκε στις οικείες στήλες απαντητική επιστολή της ποιητριάς. Μολονοτι δεν αποφευγεται καποιος ψογος, η επιστολή γραμμενη με θαυμαστή λεπτοτητα και ισορροπια, αφιερωνεται κατα το μεγαλυτερο μερος της στην αποτυπωση της διαρθρωσης του ποιητικου συνθεματος.

Αναφερομαι στο πνευματικο αυτο συμβαν, όχι μονο γιατι έχει τη θέση του στο χρονικο της μεταπολεμικης ποιησης, αλλα κυριως γιατι συνδεεται με την ποιητικη και θεωρητικη δραστηριότητα της Λυντίας Στεφανου. Αν «Τα τοπεια απο την καταγωγή και την περιπλάνηση του Ύκ», μαρτυρουν για τη συνθετικη ροπή της ποιητριάς, οι προβληματισμοι της στο «ποιειν» και στο «κρινειν», λειτουργιες α ξεχωριστες, οδηγησαν στη συγγραφη της αξιολογης πραγματειας της «Το προβλημα της Μεθοδου στη μελετη της ποιησης» (1972), ένα απο τα λιγα βιβλια που διαθετουμε για τη συνολικη θεωρηση του ποιητικου φαινομενου.

Πριν απο τον «ΥΚ», η Λυντια Στεφανου ειχε εκδοσει την πρωτη της συλλογη «Ποιηματα» το 1958. Ανηκει στη λεγομενη πρωτη μεταπολεμικη γενια και στη χορεία εκεινων των ποιητων που συνετελεσαν αποφασιστικα —και μαχητικα— στην απαγκιστρωση της ποιησης απο το πεδιο ελξης της μεσοπολεμικης περιόδου.

Μολονοτι ανιχνευονται καποια οχι ευδιακριτα σημαδια σεφερικα και αλλα, η Λυντια Στεφανου «διαβαζει στους χαρτες της γενιας της», για να μεταλλαξω ενα δικο της στιχο, ερωτηματικης μορφης.

Μετα τα «Τοπεια απο την καταγωγη και την περιπλανηση του ΥΚ», η Λυντια Στεφανου δημοσιευει και παλι μονο το 1971: **ΕΞΗ ΕΠΕΙΣΟΔΙΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΥΚΛΟ ΤΩΝ ΤΕΡΑΤΩΝ**. Η συλλογη χωρις να εχει συνθετικο χαρακτηρα αποτελει εναν κυκλο, μια εξαπτυχη μπαλλαντα. Η τερατογονια της εποχης εχει βεβαια την προϊστορια της οπως και τις προεκτασεις της, τη συνεχεια της.

Τα **ΜΕΓΑΦΩΝΑ**, ο τιτλος της επομενης συλλογης, 1973, δεν ειναι παρα τα ιδια τερατα εκσυγχρονισμενα, αν θελετε. Τερατα και μεγαφωνα προϋπαρχουν ηδη οχι μονο στον «ΥΚ», αλλα και στην πρωτη - πρωτη συλλογη:

Τι να διαβασω στους χαρτες της γενιας μου;
Στρατος της κατοχης, μεγαφωνα μες στις ανθρωποφαγες
νυχτες.

Αλλα τα τερατα, οπως λεγει καπου η ιδια, γεννοβολουν τερατα. Για μια ποιητρια συνθετικης ροπης:

Οι χωρες των τερατων ειναι κυκλικες
Οπως η κολαση
κι ολο πλαταινουν.

Και που τελειωνει αυτο; Στην εωσφορικη μεταμορφωση του κοσμου, σε μια **ΑΝΤΙΧΘΟΝΑ**. Αλλα σ αυτον ακριβως τον αναποδογυρισμενο κοσμο, υπαρχουν και παιδια, παιδια που ζουν σ ενα νησι και που γνωρισαν το πρωτο τους καλοκαιρι. Μιλωντας η ποιητρια στα παιδια αυτα, τι εχει ν αντιταξει στην τερατωδια της πραγματικοτητας: μονο τις λεξεις, «Τις λεξεις και τα πραγματα», κατα τον τιτλο της τελευταιας συλλογης της (1983), τους σκοτεινους δρομους κατω απο τις λεξεις», για να μεινω οσο γινεται πιο κοντα στο πνευμα της ποιητριας:

Αν απ τους σκοτεινους δρομους κατω απ τις λεξεις
Ερθει να σ ευρει κεινη η μερα στο βουνο
Κι εισαι μονάχος αντικρυ στους κυκλους που πλαταινουν
Της κολασης που παει να πνιξει το νησι μας,
Αν ερθει κρατητσε το, μην τ αφησεις
Εκεινο το μικρο λουλουδι. Ηταν αληθινο.